

Üniversite Öğrencilerinin E-öğrenmeye Hazır Bulunulmuş Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Üniversite Öğrencilerinin E-öğrenmeye Hazır Bulunulmuş Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32168>

Özet

Üniversite Öğrencilerinin E-öğrenmeye Hazır Bulunuşlu Ölçeği, özellikle öğretmen yetiştirme lisans programlarındaki öğrencilerin e-öğrenmeye hazır bulunuşlu düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçek, öğrencilerin e-öğrenme ortamlarında başarılı olabilmeleri için gerekli olan çeşitli beceri ve motivasyon alanlarını kapsamaktadır. Toplamda 33 maddeden oluşan bu ölçek, altı farklı faktörü değerlendirerek bireylerin teknolojik yeterlilik, öğrenme kontrolü ve motivasyon gibi kritik boyutlardaki durumlarını ortaya koyar.

Ölçeğin geliştirme çalışması Hacettepe Üniversitesi örneğinde gerçekleştirilmiş olup, elde edilen sonuçlar e-öğrenme faaliyetlerinin planlanması ve uygulanması süreçlerinde önemli veriler sağlamaktadır. Derecelendirme formatı olarak 7'li Likert ölçeği kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

E-öğrenme, Hazır Bulunuşluk, Öz Yeterlilik, Üniversite Öğrencisi, Öğretmen Adayı, Motivasyon, Likert Ölçeği, Faktör Analizi.

Yazarlar

Halil Yurdugül, Ömer Demir

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, üniversite düzeyindeki öğrencilerin, özellikle de öğretmen adaylarının, elektronik öğrenme ortamlarına ne ölçüde hazır olduklarını belirlemektir. E-öğrenmeye hazır bulunuşluk, sadece teknik donanma sahip olmayı değil, aynı zamanda çevrimiçi iletişim becerilerini, kendi kendine öğrenme yeterliliğini ve bu sürece yönelik motivasyonu da içerir.

Ölçek, eğitim kurumlarının uzaktan eğitim programlarını tasarlarken öğrencilerin güçlü ve zayıf yönlerini anlamalarına yardımcı olmak, böylece daha etkili ve öğrenci merkezli çevrimiçi öğrenme deneyimleri sunabilmek için bir temel araç olarak hizmet vermektedir. Çalışma, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi'nde yayımlanmıştır (baskıda).

Yapı

Ölçek, e-öğrenmeye hazır bulunuşluk kavramını multidisipliner bir yapı olarak ele alır ve bu yapıyı altı temel faktör üzerinden ölçer. Bu altı faktör, öğrencilerin e-öğrenme sürecinde karşılaştıkları teknolojik, bilişsel ve duyuşsal zorlukları kapsamaktadır.

Ölçeğin teorik yapısı, bireyin elektronik ortamlarda başarılı bir öğrenme deneyimi yaşayabilmesi

için gerekli olan hem teknik hem de davranışsal yeterlilikleri bir araya getirir. Bu kapsamda, ölçeğin e-öğrenme ortamlarının karmaşık ve doğru bir şekilde yansıtması sağlamaktadır.

Geçerlik

Kaynak metinde geçerlik çalmalarına dair spesifik istatistiksel değerler sunulmamış olsa da, ölçek geliştirme sürecinin, yapı geçerliğini sağlamak amacıyla faktör analizi yöntemlerini içerdiği varsayılmaktadır. Ölçeğin alt faktörlü yapısı, ölçülmek istenen e-öğrenmeye hazır bulunuşu yeterli düzeyde temsil ettiğini göstermektedir. Detaylı geçerlik analizleri, ölçeğin yayımlandığı akademik makalede bulunabilir.

Güvenirlilik

Geçerlik bölümünde olduğu gibi, güvenirlik katsayıları (örneğin, Cronbach Alfa) kaynak içerikte doğrudan belirtilmemiştir. Ancak, geliştirme çalışmalarında ölçeğin iç tutarlılığı ve zamana bağlı istikrarının (test-tekrar test güvenirliği) incelendiği beklenmektedir. Ölçeğin alt faktöre ayrılmış olması, her bir faktörün kendi içinde yüksek iç tutarlılığına sahip olması gerektiğini ima eder.

Faktör Analizi

Üniversite Öğrencilerinin E-öğrenmeye Hazır Bulunuşu Ölçeği, açılmaya hazır faktör analizi sonucunda alt temel faktör altında toplanan 33 maddeden oluşmaktadır. Bu faktörler ve maddeler aşağıdaki gibidir:

Bilgisayar Öz yeterliliği: 5 madde.

İnternet Öz yeterliliği: 4 madde.

Çevrimiçi İletişim Öz yeterliliği: 5 madde.

Kendi Kendine Öğrenme: 8 madde.

Öğrenen Kontrolü: 4 madde.

E-öğrenmeye Yönelik Motivasyon: 7 madde.

Bu faktör yapısı, e-öğrenme başarısının sadece teknik becerilere değil, aynı zamanda öğrencinin kendi öğrenme sürecini yönetme ve sürdürme yeteneğine de bağlı olduğunu vurgulamaktadır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Özgün Ölçek Geliştirme Çalışması)

Format: 33 maddeden oluşan, altı faktörlü öz bildirim ölçeği.

Derecelendirme: 7'li Likert ölçeği kullanılmaktadır. Seçenekler 1) Bana hiç uygun değil ile 7) Bana tamamen uygun arasında değişmektedir.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Üniversite öğrencileri (Özellikle lisans düzeyindeki öğretmen adayları).

Yaş Grubu: Yükseköğretim çaşı (Genellikle 18-25 yaş arası).

Popülasyon Detayları: Çalışma, öğretmen yetiştiren lisans programlarına kayıtlı öğrenciler üzerinde yürütülmüştür (Hacettepe Üniversitesi örneği). Bu hedef grup, gelecekteki eğitimcilerin teknoloji entegrasyonuna hazır olup olmadıkları değerlendirilmek açısından önemlidir.

Test Metodolojisi: Uygulama genellikle kağıt-kalem veya çevrimiçi anket formatında gerçekleştirilebilir. Puanlama, faktör bazında ve toplam puan olarak yapılmakta olup, yüksek puanlar yüksek e-öğrenmeye hazır bulunuşu işaret eder.

Anahtar Kelimeler

Uzaktan Eğitim, Yeterlilik, Öğrenen Kontrolü, Çevrimiçi İletişim, Hacettepe Üniversitesi, Pedagojik Formasyon, Faktör Yapısı.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımları: Mevcut kaynakta belirtilmemiştir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: Ömer Demir (Sorumlu Yazar): omerdemir@hacettepe.edu.tr

Yazın Adresi: Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Ankara, Türkiye.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, akademik bir yayın çalışması olarak geliştirilmiştir. Kullanım izinleri ve telif hakları için sorumlu yazar Ömer Demir ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ölçeğin geliştirildiği çalışma, yayımlanmak üzere kabul edildiği tarihe yakın bir zamanda (2016 civarı ResearchGate verilerine göre) tamamlanmıştır.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [universite-ogrencilerinin-e-ogrenmeye-hazir-bulunuslugu-olcegi-toad.pdf](https://www.researchgate.net/publication/354111111)

Kaynaklar

Yurdugül, H., & Demir, Ö. (Baskıda). Öğretmen yetiştiren lisans programlarındaki öğretmen adaylarının e-öğrenmeye hazır bulunuşluklarının incelenmesi: Hacettepe Üniversitesi örneği. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.

Ayrıca, çalışma hakkında ek bilgilere ResearchGate üzerinden erişilebilir: [researchgate.net](https://www.researchgate.net)

Üniversite Öğrencilerinin E-öğrenmeye Hazır Bulunuşlu Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Bilgisayar öz yeterlii faktöründe 5, internet öz yeterli'i faktöründe 4, çevrimiçi iletişim öz yeterli'i faktöründe 5, kendi kendine öğrenme faktöründe 8, öğrenen kontrolü faktöründe 4 ve son olarak e-öğrenmeye yönelik motivasyon faktöründe 7 olmak üzere ölçekte 33 madde bulunmaktadır.